

TURAI HÍRLAP

KÖZELETI HAVILAP

1994 NOVEMBER

Csokonai Vitéz Mihály

Kata napra

Micsoda nagy vígság van itt a majorba,
 Miért a sövény is úszkál itt a borba,
 Hol vette az ennyi sok úri vendégét,
 Kik dosztig locsolják a spongyia géjét?
 Nem gondolhatják el a felső városba,
 Micsoda trakta van itten a laposba.
 Megholt-é valaki,vagy pedig született,
 Hogy ennyi szép vendég egy házhoz gyűlhetett?
 Midőn így tünődünk a fundamentumon,
 Azt mondja egy hajdú kinn a pódiumon:
 " Hán bizony ,hogy Kata napján megjelentek
 Sok úri vendégek ,menjenek be kentek.
 Lájék -é,megöltünk tyukot,ludat,kappant,
 Bor is vót,de abba a mi szemünk koppant."
 Így szólott a hajdú.Itt vagyunk ,s ha Kata
 Nem bánja ,elmondjuk mindjárt adcommata.
 Sajnáljuk valóba,hogy ma még jó reggel
 Nem jöhettünk ide éneklő sereggel.
 De senki eránta semmit se jelentett,
 Hogy még ma Katának tegyünk komplementet.
 Pedig olly jó szive van hozzánk öneki,
 Amellyért tisztelik a Múzsák vidéki.
 Kár, hogy meg nem tudtuk elébb azt a napot.
 Pedig Kata neve azt megérdemlené,

Hogy a kalendárjom veressel festené.
 Hogy így, mint ünnepet, meg lehetne ülni.
 S ne kellene ilyen későn becsődülni.
 De semmi, jó neven veszi talán Kata
 Azt is, amit Múzsám illy hamar írhatta.
 Nem cifra ,de szives a mi tiszteletünk,
 Csak tiszta lélekből mondjuk, úgy nem késünk.
 Kívánjuk hát ,éljen szerelmes párjával ,
 Éljen nevedékeny három nimfájával.
 Éljen sok esztendő gyönyörű napokkal
 S vigadjon örökké fent az angyalokkal.
 E rövid,de fontos áldásunk summája
 Légyen tiszteletünk örökös táblája.
 Reggel is csak annyit tudtunk volna tenni,
 Nem szükség hát mindég kávéval megjelenni.
 Mi, mihelyt megtudtuk, versíráshoz fogtunk
 És illy setét este idevánszorogtunk.
 Mi vissza is megyünk,a többi maradjon,
 Szalagja, mentéje kanapéhoz fagyjon.
 Egyszóval,úr és pap,ifjasszony,kisasszon
 ...a major házhoz mintegy hozzá asszon.
 Kinek kedve nem vót, vagy pedig nincs kedve,
 Bakkantsa meg hazamentekor a medve.
 Ezzel jó éjtszakát kívánunk, és Katót
 Instáljuk, hogy ő is kívánjon (adiót).

Juhász Gyula

ERZSÉBET NAPJA

Ne zokogj máma, zokogó tenger,
 Hagyj föl a búval és a keservvel,
 Kit ringattál, mint gyermeket anyja:
 Ma van nevenapja!

Suttogj ma lágyan, alpesi erdő,
 Légy ma szelídebb, légy ma merengő,
 Aki lombodnak búsult alatta:
 Ma van nevednapja!

Letarolt rétek, szomorú tájék,
 A hervadás ma örömré váljék,
 Ki égből óva néz a magyarra:
 Ma van nevenapja!

Tartalom a teljesség igénye nélkül:

A képviselő-testület üléseiről --- Iskolaszék tájékoztatója --- Önkormányzati választások

Felelőséget az utakon --- Makovecz Imre Turán --- Elsősegélynyújtás III.

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÜLÉSEIRŐL

Soronkívüli ülést hívott össze a polgármester október 20-ára, melynek legfontosabb napirendi pontja a helyi Választási Bizottság megválasztása volt. A módosított választási törvény előírása szerint ennek a határideje: október 21. Vadász György jegyző elmondta, hogy a Bizottság tagjaira elsősorban a helyi intézmények vezetőitől kért javaslatot, s ismertette az ajánlott személyek neveit.

A Képviselő-testület a Választási Bizottság titkárának Petrovics Sándornét, tagjainak: Tóth Jánost, Bertók Bélánét, Kiss Sándornét és Tusor Erzsébetet választotta meg. (Megj.: A Bizottság tagjai Tóth Jánost választották meg a Bizottság elnökévé.)

A Jegyző tájékoztatta a testületet, hogy október 17-én 6 személy kezdeményezte a helyi kisebbségi önkormányzati választást. Az etnikai kisebbséget képviselő Szénási Tibor kifogásolta a helyi kisebbségi önkormányzat kezdeményezését, véleménye szerint a cigányok többsége "nem akarja a kisebbségi önkormányzatot. A turai cigányság kb. 850 fő, amelyből kb. 500 fő a szavazásra jogosult. Amennyiben a szavazatok nem érik el ennek bizonyos százalékát, akkor érvényteleníteni kellene ezt a kezdeményezést." Válaszában Vadász György elmondta, hogy a kisebbségi önkormányzati választást október 27-ig ki kell tűzni, a kezdeményezést nem lehet visszavonni.

Varjú Mihály, a Településfejlesztési Bizottság elnöke tájékoztatta a képviselőket arról, hogy Rádai Mihály stábja filmfelvételt készített a kastélyról. Előreláthatólag decemberben vetíti a TV. Elmondta, hogy végigvezette a filmeseket a területen, mindent megmutatott. Az elmúlt években tovább romlott az épület. Nagyrésze beázott, a megmaradt vastag gerendák elkorhadtak, több helyen beszakadt a mennyezet. A csigalépcsőn lévő kökörlátok bármikor leeshetnek, életveszélyes a kastély. "Érthetetlen, hogy a Lapkiadó Vállalat miért a pincében kezdte annak idején a felújítást? A tetővel kellett volna kezdeni, így legalább a beázástól megvédték volna az épületet."

Az ülés végén Zséli István kifogásolta, hogy a beruházásoknál (szennyvíz-csatoma, telefon) a Polgármesteri Hivatal nem kötött szerződést a lakosokkal. "Az emberek nem tudják, mi az övük." A csatormázáshoz is olyan értesítést küldtek, amelyben csak az áll, hogy be kell fizetni a szennyvízcsatoma-hozzájárulást. "Kapjanak egy olyan szerződést a lakosok, amelyben pontosan megjelölik, hogy a 60 eFt-ért mit kapnak."

* * *

Az október 31-én, hétfő 9 órakor kezdődő munkaterv szerinti ülésen a következő napirendi pontokat fogadta el a Képviselő-testület:

1. Közalkalmazottak és köztisztviselők továbbképzési támogatásának módja.
2. Lakásépítés, illetve támogatási koncepció.
3. A melegvíz környékének rendezési terve.
4. 1/1994. sz. költségvetési rendelet módosítása.
5. Az 1995. évi költségvetési irányelvek.
6. Az Általános Rendezési Terv elfogadása
7. Egyéb napirendek
 - a.) Ipartelep Részletes Rendezési Terv elfogadása
 - b.) Tájékoztató az Iskolaszék tevékenységéről
 - c.) Gyógyszertár önkormányzati tulajdonba vétele.
 - d.) Telekigénylés kérelem.
 - e.) Katasztrófa kölcsön elengedési kérelem.
 - f.) Fellebbezések közgyógyellátási igazolvány illetve munkanélküli ellátásban nem részesülők jövedelem-pótló támogatás ügyében.

A közalkalmazottak és köztisztviselők továbbképzési támogatásának módjáról Vadász György készített határozati javaslatot,

amely szerint a továbbképzésekről a Képviselő-testület döntene és a polgármester kötne tanulmányi szerződést. Ezen javaslat jogszerűségét többen vitatták, s végül az Oktatási Bizottság és az Iskolaszék megfogalmazása került - költségvetési irányelvként - elfogadásra:

"A közalkalmazottak és a köztisztviselők kötelező továbbképzéséhez az adott intézmény költségvetéséből kell továbbra is biztosítani a támogatást, úgy mint eddig. Egyéb esetben pályázat útján kérhet támogatást a továbbtanulni kívánó közalkalmazott ill. köztisztviselő az önkormányzati keretből. Ehhez pénz kell elkülöníteni - helyi céltámogatásként - a költségvetésben."

Koncepció helyett javaslatot nyújtott be a Településfejlesztési Bizottság elnöke, mely szerint el kell készíteni a lakásépítési támogatás koncepcióját. Egyben visszavonásra javasolta a 7/1991. sz., az első lakáshoz jutók támogatásáról szóló rendeletet. Azonban a testület ezt nem fogadta el, s erre a célra 2 mFt-ot különített el.

A melegvíz környékére ígért rendezési terv nem készült el. Tóth István elmondta, hogy a Scandimpex Kft. - amely a hőforrás hasznosítására adta be ajánlatát - újabb elképzelést javasolt. "Ők is építenének egy újabb medencét, s lovardát szeretnének a volt homokbánya területén. A csurgalékvíz hasznosítására nincs pénzük. A Településfejlesztési Bizottság állásfoglalása szerint az önkormányzatnak kell kidolgozni, hogy a kút milyen formában kerüljön hasznosításra."

Az 1994. szeptember 30-i ténytámadások és bevételi források ismeretében a testület módosította az 1/1994. sz. költségvetési rendeletét. Az 1994. évi kiadási előirányzat: 286.492 eFt, s van fejlesztési tartalék. Az önkormányzat 1.250 eFt-al támogatta a Szoc. Otthon új épületének befejezését; a temetői kápolna felújítását (400 eFt); fásítást a temető körül és a vásártér mellett (150 eFt); stb. Az önkormányzat a kerékpárút és járda megvalósítására előirányzott 1.859 eFt-ot a közvilágítás fejlesztésére használta fel.

A helyi költségvetési irányelvek megfogalmazása előtt a pénzügyminisztériumi tájékoztatót ismertette Tóth István polgármester. Jövőre az önkormányzati pénzügyi szabályozás alapjában nem változik, de az önkormányzatoknak a többletkiadásokra saját forrásból kell a fedezetet megteremteni. Erre pl. a helyi adókat javasolják, esetleg egyes feladatok elhagyását, illetve intézmények megszüntetését. Valószínűleg felülvizsgálatra kerül a közalkalmazottak jogállásáról szóló végrehajtási rendelet és a Munkatörvénykönyve is. A testület költségvetési irányelvei között első helyen a pénzügyi egyensúly fenntartása szerepel. Be kell fejezni az elkezdett infrastrukturális beruházásokat és az anyagi lehetőségtől függően folytatni kell a község fejlesztését. Első helyen kell szerepeltetni a tornacsarnok és az új iskola felépítését.

Az Általános Rendezési Tervet (ÁRT) Varjú Mihály, a Településfejlesztési Bizottság elnöke és a Polgármesteri Hivatal Műszaki Csoportjának tagjai terjesztették elő. Az 1984-ben készült ÁRT felülvizsgálata 1991-ben kezdődött. Az 1992. december 14-i közmeghallgatáson került ismertetésre a község lakói előtt a Programterv. A különböző egyeztetések, szakhatósági állásfoglalások megkérése miatt a tényleges tervezés 1993 végén kezdődhetett el. Az idővesztés még növelte a PESTTERV 1994. év elején történő felbomlása, átalakulása. A terveket végül 1994. júniusában szállította a PESTTERV. Ezt követően ismét szakhatósági egyeztetésre került sor. A megyei főépítész állásfoglalása 1994. október 24-én érkezett meg. Egyetlen szakmai észrevétele volt, amely a hulladéklerakóhellyel kapcsolatos. Annál több kifogás hangzott el a testületi tárgyalás során a tervvel kapcsolatban. Pl. Igen pontatlan megfogalmazás szerepel a termálvízzel kapcsolatban (18.§.3.1.); a tervekkel kapcsolatban fogalmak nem tisztázottak; nehezen áttekinthető anyag; egyes pontok ellentmondanak egymásnak (13.§.4. és a 15.§.1.) és nem szerepel a község központját elkerülő "körgyűrű" terve.

Az Általános Rendezési Terv műszakiterületi összefüggésben hosszabb távra (10-15 évre) meghatározza a község legalapvetőbb rendezési céljait (a településszerkezetét, a területfelhasználást, stb.), valamint az épített és természeti környezet védelmével kapcsolatos feladatokat. Az ÁRT illeszti be a községet a környező térségbe. Sajnos a tervezetben a távlati célok megfogalmazása sem mindig egyértelmű, pedig az elvárásokat a Képviselő-testület világosan megfogalmazta, és **Köles Mihály** összefoglalta a Turai Hír-lap 1992. májusi számában. Pl. itt egyértelmű, hogy "a lakásépítési célra kijelölendő területek közül a magántulajdonban lévő telkeket, földeket nem kívánja az Önkormányzat sem fölvásárolni, sem pedig kisajátítani. Ezeket a telkeket a mindenkori tulajdonos fogja hasznosítani (megosztás, eladás, ajándékozás stb.)". Csak az iskola melletti kerteknél volt ill. lesz területvásárlás, kisajátítás a tornacsarnok és az új iskola építése miatt. A PEST-TERV tervezői eltértek a feladattól s utat javasoltak egy beépített telken, hosszában(!). Ehhez a testület természetesen nem járult hozzá és visszaküldte a tervezetet átdolgozásra.

A "katasztrófa-kölcson" elengedése vonatkozó kérelem előzményeit **Várjú Mihály** ismertette: 1994. májusban, a Béke úton kűfűrés során, kb. 30 méter mélységben "eltaláltak" a vizet. A víz igen nagy mennyiségben tört a felszínre elárasztva a környéket, veszélyeztetve a szigetelés nélküli ingatlanokat. Ezt követően fordultak a tulajdonosok az Önkormányzathoz segítségért. A Kőolajkutató RT. szakemberei csapat szereltek a kútra, amelynek az elzárására csak néhány nap múlva kerülhetett volna sor. A tulajdonosok azonban nem tartották be ezt az utasítást és idő előtt elzárták a vízcsapot, melynek következtében a víz újra feltört. Ekkor a Kőolajkutató Rt. szakemberei a kutat teljesen lefajtották, újabb vízfeltörés nem volt. A katasztrófa elhárítása első alkalommal 61.575 Ft-ba, második alkalommal 100.000 Ft-ba került, amelyet az Önkormányzat megelőlegezett a tulajdonosoknak. A teljes összeg visszafizetésére kamatmentes kölcsönszerződést kötött a Polgármesteri Hivatal 10 éves futamidővel. A tulajdonosok most azt kérték a Képviselő-testülettől, hogy a megelőlegezett "katasztrófa-kölcson"-t vállalja át és mentesítse őket a fizetési kötelezettség alól. A Településfejlesztési Bizottság méltányosságból a 61.575 Ft elengedését javasolta, míg a 100.000 Ft kamatmentes kölcsön 10 éves futamidőre szóló visszafizetését javasolta. A javaslatot a Testület jóváhagyta.

Ezt követően fellebezésekről döntött a testület közgyógyellátási igazolvány illetve munkanélküli ellátásban nem részesülők jövedelempló támogatása ügyében.

A hat órás ülés 15 órakor fejeződött be, egyúttal döntés született a következő ülés időpontjáról.

* * *

November 8-án, kedden 18 órakor folytatódott az október 31-én elkezdett, valamint az új témák tárgyalása.

1. Az Általános Rendezési Terv elfogadása
2. Ipari Részletes Rendezési Terv elfogadása
3. Az 5/1980. sz. Neszür dűlő zártkerti Részletes Rendezési Terve c. tanácsrendelet módosítása.
4. Gyógyszertár önkormányzati tulajdonba vétele.
5. Telekigénylési kérelem.
6. VOLÁNBUSZ menetdíjak új díjtételeinek (1995. évi) megállapítása.
7. Egyéb napirendek
 - a.) Tájékoztató az Iskolaszék tevékenységéről
 - b.) A személtánya művelésének helyzete.
 - c.) Az utolsó testületi ülés időpontjának megállapítása.

Elkészültek a kért módosítások az Általános Rendezési Tervvel kapcsolatban. **Breczné Zsigmond Jolán** a Műszaki Csoport főelőadója és **Zétényi Zsófia** tervező ismertette a változásokat, melyeket a testület a következő kiegészítéssel elfogadott: "A

lakásépítési célra kijelölendő területek közül a magántulajdonban lévő telkeket, földeket nem kívánja az Önkormányzat kisajátítani (esetleg út céljára). Ezeket a telkeket a mindenkori tulajdonos fogja hasznosítani (megosztás, eladás, ajándékozás stb.)". Az anyagban már szerepel a "körgyűrűre" vonatkozó elképzelés. A község keleti részén a Kossuth Lajos utca a Zsámboki úttal való összekötése a terv szerint az Alsóerdősor utca - Akác utca kiépítésével történik. A déli részen az Aradi vértanúk útja kiépítése, nyugati irányban a József Attila utcáig történő meghosszabbítása ad lehetőséget a község központjának elkerülésére. A Szent István út és a Hatvani út között a Galga déli oldalán épül összekötő út, valamint a Galgától északra az 541 és 542 hrsz.-ú ingatlanokon keresztül.

A részletes rendezési terv csak az általános rendezési terven alapulhat, a két tervfajta lényegileg ugyanazt kell tartalmaznia, eltérő részletességgel. A részletes rendezési terv alapján történik a település tényleges építészeti arculatának és műszaki hálózatának kialakítása. Tura község több területére van, ill. fog készülni ilyen terv. Egy közülük az Ipari Részletes Rendezési Terve, amely a volt "Nagy-gyep" területére javasolt elképzeléseket tartalmazza. Ezt a tervet a testület egyhangúlag, módosítás nélkül elfogadott.

A Pest Megyei Vagyontáradó Bizottság (VÁB) megindította a Pest Megyei Gyógyszertári Központ önkormányzati tulajdonba adására vonatkozó eljárást. A VAB előzetes álláspontja szerint minden település tulajdonába kapja a területén, a gyógyszertári központ kezelésében lévő patika ingatlanokat és azok berendezését, felszerelését. Mivel ennek a megoldására több törvényes lehetőség van, ezért az önkormányzatoknak nyilatkozniuk kell, hogy melyik tulajdonba adási konstrukciót válassza. A turai Képviselő-testület "egyetért azzal, hogy a Pest Megyei Gyógyszertári Központ kezelésében lévő patika ingatlanok és berendezésük annak a településnek a tulajdonába kerüljön, ahol a patika van."

A VOLÁNBUSZ Gödöllői Üzemigazgatósága idén is megküldte a szokásos javaslatát - 19 oldalas indoklással - a menetdíjak emeléséről. A javasolt új díjtételek pl.: menetjegy: 36 Ft; egyvonalas havi bérletjegy: 645 Ft; tanuló ill. nyugdíjas bérletjegy: 220 Ft. A Képviselő-testület azonban úgy döntött, hogy ebben a kérdésben nem dönt, meghagyja a december 11-én választandó új képviselőknek.

Az Iskolaszék tevékenységéről tájékoztatta a testületet **Kuti József**. Elmondta, hogy kevés kérdésben van döntési joga az Iskolaszéknek, de véleményezési joga van az iskola működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben és ezzel a joggal rendszeresen élt a testület. Az iskola előző és jelenlegi vezetésével is jó a kapcsolat. A részletes beszámoló a lapban olvasható.

Az Oktatási Bizottság elnöke "jogértelmezést kért" a jegyzőtől a közalkalmazotti "F" kategóriával kapcsolatban. A rendelet szerint "F" kategóriába kell sorolni azt, aki a munkaköre ellátásához szükséges felsőfokú iskolai végzettsége mellett posztgraduális képesítéssel rendelkezik. Mi tekinthető posztgraduális képesítésnek az óvónők esetében? Ki dönti el, hogy milyen végzettség szükséges az adott munkakörhöz? A fenntartó vagy a munkaadó? A rendeletek egyértelműen meghatározzák? A jegyző a következő ülésre ígerte a választ.

A többször halasztott utolsó testületi ülés időpontja: 1994. november 22., kedd 17 óra.

Kuti J.

Jász-Nagykun-Szolnok, Pest, Nógrád Megye
1052 Budapest, V., Városház u. 7. Pf. 270. 1367
Telefon: 117-6593 Fax: 117-6240
Köztársasági Megbízott

Tóth István Tura
Tisztelt Polgármester Úr!

Négy éve már, hogy a szabadon választott önkormányzatok tisztségviselői lettek. Rengeteg kétség pergőtüzében, ugyanakkor a bizakodás légkörében kezdték a munkát, ki újonnan, ki továbbfolytatva a megelőző éveket. Mellettük ott volt egy szomorú, búskomor, magába süllyedt magyar nép, mely még a szabadságnak sem tudott önfeledten örüvendezni. Valami miatt búskomor, fájdalmas a lelkünk, valami ősi tudatalatti sóvárgás ez egy jobb, szebb múlt után, amely valaha a miénk volt. Ma a korszakváltás küszöbén végre talán esélyünk van, hogy újra önmagunkra találjunk. Annak ellenére, hogy a mai magyarság - kiváltképpen annak is az iskolázottakból és tanultakból álló része - bálványimádó módjára teljesen behódolt a nyugati civilizációnak és nem becsüli a sajátját.

Örömmel éltem át ezzel szemben azt, hogy az Önök munkássága nem az előzőeket igazolta. Csodálatos eredményeket értek el, se ezek mind-mind egy-egy darabjai, építőkövei voltak nemzeti önértékünk újraépülésének. Ötven év után eltemették településeik hősi halottait, méltó emlékművet emeltek az áldozatok tiszteletére. Iskolák, sportlétesítmények, gáz- és telefonvezetékek építése, a szennyvíz elvezetése mind-mind nemzetünk talpraállását szolgálták. Önök a veszni akaró nemzetünk megmentéséért munkálkodtak - és nem is akárhogyan. Csodálatos négy év volt számomra Önökkel együtt dolgozni! Szent meggyőződésem, hogy országunk stabilitását az Önök és képviselő-testületeik kiemelkedő munkája biztosította. Vigyázzanak a létrehozott értékekre, ne legyenek túlságosan alkalmazkodók, mindig és csak a népük mellett tartsanak ki szívósan, következetesen: megérdemlik!

Csodálatosak, szeretetreméltóak akkor is, ha néha felbosszantottak minket, ha súrlódások támadtak közöttünk. Ha elfárasztotta is némelyiküket a négy év, kérem ne hagyják abba, kezdjék újra, mert jól csinálták, és ne legyenek kishitűek akkor se, ha netán hangos lesz a december eleje.

Tisztelettel, megbecsüléssel gondolok az elmúlt négy év együttöltött perceire, köszönöm, hogy megismerhettem Önöket. Engedjék meg, hogy Körösi Csoma Sándor gondolataival búcsúzzam - átmenetileg - Önöktől, jó egészséget és sok sikert kívánva.

"Üzent utánam az ősi világ,
vérembe lopta áramát.
Az utat és akartam,
mert engem akart az út.
Magyar dicsőségünket, kérlek keressétek!"

Budapest, 1994. október 26.

Öszinte megbecsüléssel:

Dr. Skultéty Sándor
c. államtitkár

MEGÁLLAPODÁS

testvérközségi kapcsolat kiépítéséről

Jászó község és Tura nagyközség polgármesterei és képviselő-testületei meggyőződve annak hasznos voltáról, hogy az országaink közötti baráti kapcsolatok a települések közötti együttműködés által elmélyítenek; hogy a települések közötti kapcsolatok gyakorivá, rendszeressé és gyümölcsözővé tétele polgáraink jólétének, műveltségének emelése érdekében igen nagy jelentőségű. Mindezekre tekintettel községünk képviselő-testületének teljes egyetértésével **elhatározzuk**, hogy községeink között

testvérközségi kapcsolatot építünk ki, amely kapcsolatnak főbb elveit az alábbiakban kívánjuk rögzíteni:

1./ A testvérközségi kapcsolat legfőbb célja az európai népek között egyre erősödő integrációs folyamatba ágyazódva előmozdítani, hogy a két község lakossága egymást megismerje, tapasztalatait, kulturális értékeit az egymással való rendszeres találkozások által kicserélje.

2./ Ez a kapcsolat akkor lesz eredményes és életképes, ha polgáraink abban a lehető legaktívabban részt vesznek. Törekedni fognak jelen önkormányt aláírói arra, hogy a két település kapcsolata ne merüljön ki az önkormányzati és közigazgatási vezetők találkozásában, hanem abba a polgárság lehető legszélesebb köre bevonassék.

3./ Szükséges és kívánatos az, hogy különösen az ifjúság számára nyíljk lehetőség a találkozásra, mivel jelen önkormányt aláírói kiemelt jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a fiatal, jóra és rosszra egyaránt fogékony korosztályban a más népek iránti tisztelet, türelem és megbecsülés érzései erősödjének, hogy földrészünkről a nemzeti gyűlölködés ezáltal örökre száműzessék.

4./ Jelen önkormányt aláírói szerint nagy jelentőséghez juthat a két településen működő különféle intézmények és polgáraink által életre hívott legkülönbözőbb jellegű egyesületek között kialakítható és rendszeressé tehető együttműködés, amely az élet szinte minden területén virágozhat.

5./ Mindkét aláíró fél nagy fontosságot tulajdonít annak is, hogy a két település gazdasági szakemberei, vállalkozói s gazdálkodó szervezetei számára lehetőség nyíljk a rendszeres tapasztalat- és információ cserére.

Az önkormányt aláírói kívánatosnak tartják azt is, hogy a testvérközségi kapcsolat segítse elő mindkét település polgársága számára gyümölcsöző esetleges vegyes tulajdonú vállalkozások alapítását is.

Kelt: 1994. október 23.

A képviselő-testületek nevében:

Mészáros István
Jászó község
polgármestere

Tóth István
Tura nagyközség
polgármestere

BÚCSÚZÁS

A Képviselő-testület tagjai megbízatásuk lejártával tisztelettel megköszönik választóik bizalmát.

Tóth István polgármester	Diós Csaba	Dolányi Mihály alpolgármester
Erdélyi Ágnes	Kálna Tibor	Kardoss Imre
Köles Mihály	Kuti József	Lévai Józsefné
Sára Mihály	Szabó József	Tóth Zs. István
Varju Mihály		Zséli István

1994. december 11-én megválasztásra kerülő települési képviselők jogai és kötelességei.

19. § (1) A települési képviselő a település egészéért vállalt felelősséggel képviseli választói érdekeit. Részt vehet a képviselő-testület döntéseinek előkészítésében, végrehajtásuk szervezésében és ellenőrzésében. A települési képviselők jogai és kötelességei azonosak. A települési képviselő az alakuló ülésen, illetve megválasztását követő ülésen a 32. § szerint esküt tesz.

(2) A települési képviselő:

a) a képviselő-testület ülésén a polgármestertől (alpolgármestertől), a jegyzőtől, a bizottság elnökétől önkormányzati ügyekben felvilágosítást kérhet, amelyre az ülésen - vagy legkésőbb tizenöt napon belül írásban - érdemi választ kell adni;

b) kérésére az írásban is benyújtott hozzászólását a jegyzőkönyvhöz kell mellékelni; illetőleg kérésére a véleményét rögzíteni kell a jegyzőkönyvben;

c) tanácskozási joggal részt vehet bármely bizottság ülésén. Javasolhatja a bizottság elnökének a bizottság feladatkörébe tartozó ügy megtárgyalását, amelyet a bizottság legközelebbi ülése elé kell terjeszteni és tárgyalására a települési képviselőt meg kell hívni.

Kezdeményezheti, hogy a képviselő-testület vizsgálja felül bizottságának, a polgármesternek, a részönkormányzat testületének, a helyi kisebbségi önkormányzat testületének - a képviselő-testület által átruházott - önkormányzati ügyben hozott döntését.

d) megbízás alapján képviselheti a képviselő-testületet;

e) a képviselő-testület hivatalától igényelheti a képviselői munkájához szükséges tájékoztatást, ügyviteli közreműködést. Közérdekű ügyekben kezdeményezheti a képviselő-testület hivatalának intézkedését, amelyre a hivatal tizenöt napon belül érdemi választ köteles adni.

f) köteles részt venni a képviselő-testület munkájában.

20. § (1) A települési képviselőt a testületi munkában való részvételhez szükséges időtartamra a munkahelyén fel kell menteni a munkavégzés alól. Az emiatt kiesett jövedelmét a képviselő-testület téríti meg, melynek alapján települési képviselő társadalombiztosítási ellátásra jogosult. A képviselő-testület átalányt is megállapíthat.

2) A képviselő-testület a települési képviselőnek, a bizottsági elnöknek, a bizottság tagjának, a tanácsnoknak - törvény keretei között - rendeletében meghatározott tiszteletdíjat, természetbeni juttatást állapíthat meg.

21. § A képviselő-testület a polgármesternek, bármely települési képviselőnek a javaslatára a települési képviselők közül tanácsnokokat választhat. A tanácsnok felügyeli a képviselő-testület által meghatározott önkormányzati feladatok ellátását.

Tisztelt Polgártársak!

Valamivel több, mint négy esztendeje községünk választópolgárainak többsége egy új szemléletű, új arcokat fölvo-nultató képviselő-testületet választott.

A korábbi, falureszeket képviselő tanácsstagok helyett az egész falu érdekeiben gondolkodni tudó, minden területet felvállalni képes, hiteles személyekre bízta a falut. Az idő szalad, senkire és semmire nincs tekintettel. Ismét választásra készül az ország, a falu.

Mi, akiket négy évre megbíztak a falu gondjainak viselésével, elköszönünk. Ha az ember - így év vége felé - visszatekint az elmúlt időszakra, akkor először is a hála, a köszönet jut eszébe. Hála Istennek, ezt is megértük! Adott nekünk egészséget, erőt, kitartást, türelmet.

És köszönetet mondunk a bizalomért. Köszönetet azoknak, akik első perctől bíztak bennünk, köszönetet azoknak, akik később csatlakoztak hozzájuk, és köszönetet azoknak, akik kételkedésükkel éberren tartották fárado, lankadó figyelmünket.

Elmúlt a négy év, panasz nélkül mondhatom, nem volt könnyű. Nem volt könnyű egymást megismernünk, nem volt könnyű az új feladatokat átgondolni, megtalálni a legjobb megoldást, de a legnehezebb talán az önkormányzatiság adta lehetőségek feltérképezése volt.

Most, négy év után, amikor számot vetünk magunkkal, cselekedeteinkkel, tetteinkkel és talán gondolatainkkal is, ismét csak köszönetet tudok mondani községünk lakóinak a türelméért, a biztatásért.

Hiszen megértették, eltűrték a járdát, parkot, utat építeni akarók is, hogy feltúrattuk a falu utcáit gázvezetékeképítés miatt, gödröket ásattunk a szennyvíz-csatorna miatt. Próbáltunk a rászorulókra segíteni a törvény és anyagi lehetőségeinken belül. Segítettünk idősökön, iskolába járók családjain, hol könyvekkel, hol étkezéssel, hol ápolással, hol csupán jó szóval.

Nehéz, türelmet és nagy-nagy emberszeretetet kívánó munka volt. Köszönöm képviselőtársaim nevében, hogy elfogadtak bennünket.

Bücsüzünk.

Választópolgárainknak, községünk minden lakójának mondott köszönetem után itt külön megköszönöm intézményeink vezetőinek, munkatársainak, minden dolgozójának, hogy elfogadták döntéseinket, segítettek a község feladatainak maradéktalan végrehajtásában. Köszönöm, hogy lelkiismeretes munkájukkal segítettek intézményeink fejlődését, gyermekeink és idős, egyedül élő embertársaink gondozását, vagy lakosságunk egészségének megővését.

Teljes embert kívánó képviselői munkánk elvégzése lehetetlen lett volna, ha nincsenek mögöttünk az áldozatot vállaló családok. Köszönöm minden családnak, férjeknek, feleségeknek, szülőknek gyermekeknek segítő támogatását. Bizony a köz ügyeinek intézése elég sok estét vett igénybe, s ezt legjobban a családok érezték meg.

Most, a családok évében külön szeretettel köszönöm meg áldozatvállalásait.

Megköszönöm utoljára képviselőtársaimnak türelmét, áldozatát, szakmai és emberi segítségét.

Úgy érzem, a költővel együtt mondhatjuk - hibáink ellenére is -

"Köszönjük élet áldomásodat,
Ez jó multság, férfi munka volt."

Tisztelt Polgártársak!

Bizonyára akadnak olyanok is, akiknek valamiért keserűséget okozunk. Vannak, kiknek vélt vagy valós igazát nem tudtuk biztosítani, akadhat olyan is, aki úgy érzi, emberségében, méltóságában szenvedett. Őket most, a búcsú percében megkövetem, kérem higgyék el, soha nem volt szándékos, személyeskedő cselekedetünk.

"*Most búcsúzunk és elmegyünk, a mi időnk lejárt.*"

Lesznek, akiket Tisztelt Polgártársaink újra - vagy folyamatosan - bizalmukkal tüntetnek ki, lesznek, akik nem tudják ezt a nehéz embertpróbáló feladatot vállalni. Én búcsúzóul azt kérem, hogy hasonló gondolkodású, emberségből példás és hiteles személyeket válasszanak a következő időszakra.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok községünk minden lakójának erőt és egészséget, az új képviselőknek pedig eredményekben gazdag, békés új éveket.

Tóth István polgármester

Elköszön a megbízott szerkesztő.

Mint minden, így a megbízás is véget ér egyszer. A közelgő választás azt jelenti, hogy a megbízott lapszerkesztőnek is lejár a megbízása.

Ezúton szeretném megköszönni az Olvasók eddigi érdeklődését, türelmét, a Turai Hírlap iránt.

Továbbá **köszönetet** szeretnék mondani mindazoknak, akik cikket írtak a lapba és a megbeszélte időpontra elkészítették, leadták azt.

Az általam szerkesztett lapba az alábbi személyek írtak

Tóth István polgármester

Tóth-Sebes Jánosné

Kovács Mihályné

Dolányi Mihály

Szabó Richárd

Sára András

Gregóri Éva

Jónás Zsuzsanna

Garamszegi Bea

Gólya István

Breczné Zsigmond Jolán

Téglásné Kuti Mária

Tóth M. Imre

Tóth László (Lulu)

Kajtor Anikó

Seresné Kókai Ilona

Darmyikné Kangyal Zsuzsanna

Kiss Miklós

Gólya Erzsébet

Pecze Ferencné

Köles Tiborné

Szilágyi Beáta

Kálna Tibor

Pásztai Péter

A gépelésben segített: Darmyikné Kangyal Zsuzsanna és Benke Andrásné.

Benke Sándor

PEST MEGYEI BALESET-MEGELŐZÉSI BIZOTTSÁG FELHÍVÁSA A KÖZLEKEDŐKHOZ

FELELŐSSÉGET AZ UTAKON!

A közlekedési szempontból nehezebb 6 hónap elé nézünk. Kell tehát az őszi-téli átállásról, az "áthangolásról" szólni. A forgalomszámlálás és a baleseti statisztika ijesztő adatainak ismerete készítet arra, hogy újra és újra átgondoljuk teendőinket, hogy felhívjuk - elsősorban a gépjárművezetők - figyelmét egy **más fajta odafigyelésre, egy felelősebb közlekedési magatartásra.** Ezeket a mások és magunk **közlekedésbiztonsága érdekében meg kell tenni!** Az országutak mai telítettsége, a súlyos balesetek száma, a közlekedési morál alacsony foka miatt az a meggyőződésünk, hogy a másik közlekedőre, annak **szabálytartó magatartására** aligha lehet számítani. A passzív biztonság növelésével a **defenzív vezetés védekező taktikájával saját magunknak kell kivédeni** mindazokat a szabálytalanságokat, amelyek esetleg az életünket, **a velünk utazó ártatlankok életét menti meg!**

FELELŐSSÉGET!

A közlekedés-biztonsági, balesetmegelőzési mozgalom egy új KBT-s, BB-s gondolkodásformát, közlekedési intelligenciát adott és ad annak, aki felelősséggel autózik (nevezzük ezt KRESZ-tudásnak, KRESZ-gondolkodásnak, vagy intelligenciának). Ma már mindenki veszélyben van, olyan nagy a forgalom. Különösen nagy veszélyben vannak a gyerekek, és az idősek, mert életkori sajátosságaik olyanok. Most, az őszi, a tél felé haladva gondoljuk át, hangoljuk rá közlekedési **énünket** egy nehezebb időszakra! Indulás előtt 4 + 1 dolgot kötelező ellenőrizni:

- a kormányt,
- a világítást,
- a féket (kipróbálva),
- a gumikat

és a vezetésre alkalmas állapotunkat!

Más vezetési stílust, más ritmust jelent az őszi, a tél: köd, eső, fekete úttest, csúszásveszély, szél, lefagyás, (fék nincs!), az alacsony nap (szemben fény).

- Látni és látszani: a fluoreszcens anyagok, prizmak használata, ruhán, táskán, cipőn és a **kerékpáron** is életet menthet.

- A tompított fény lakott területen kívüli használata kötelező! Kezdünk hozzászokni ehhez, és már zavar, veszélyt jelent a lakott területen belüli világítás nélküli autó, mert joggal gondoljuk, hogy nem mozgóról van szó. Mozgó járművön a tompított égjen, ál-

lón vagy semmi, vagy a parkfény. **(Ezzel viszont tilos közlekedni!)**

- A látótávolság csökkenése, a nem száraz útfelület óvatosságra int, a váratlan vízfolyás a vizen csúszást, lefagyása a biztos rosszat jelenti ...

- Nehezebb mozgást enged az öltözet. Esőben, esernyővel a tócsák kerülésével a gyalogosok figyelme is megoszlik.

- Jelentkezhet az őszi fáradtság, a télvégi vitaminhiány.

- Tilos az alkoholfogyasztás vezetés előtt, és alatt is. (Még a forralt bor sem megengedett.)

- Az őszi katonai kiképzések idején katonai menetszlopokkal találkozhatunk, engedjük őket!

- A sok útépités, baleset miatt gyakori a rendőri karos irányítás. Nagy a bizonytalanság ezen a téren. Javasoljuk a KRESZ idevonatkozó szabályait átnézni!

- A kötelező biztosítás mindkét felet védi (a másik félnek kifizeti a kárát, nekem biztonságérzetet ad a jogi felelősségrevonásban).

- A passzív biztonság növelése életet menthet: a gyermekülés, a testre szabott és jól beállított, és használt biztonsági öv, a jégoldó, a páramentesítő (a jobb hátsó ablakot nem szabad bekenni, oda csapódjon a pára!), a ködlámpa, a jól működő ablaktörlő, ablakmosó stb.

- ... és ami nagyon fontos: a KRESZ-szabály ismerete, a **vezető felelőssége, és a vezető túlkapasait megfűkező utas felelőssége.**

BALESETMENTES KÖZLEKEDÉST!

1994. október

Pest Megyei Baleset-megelőzési Bizottság

Kedves Kismamák!

Felhívjuk figyelmüket, hogy a Kismama Klub következő összejövetelének vendége:

Orosz Katalin pszichológus

Az összejövetel helye:

Tura, Tanácsadó /Park út 34., Gyermekorvosi rendelő mellett/

Időpontja: 1994. december 1. 15 óra

Az Iskolaszék tájékoztatója

Az Iskolaszék első féléves munkájáról a Turai Hírlap 1994. júniusi számában olvashattak az érdeklődők. Ezen írásunk az Iskolaszék további tevékenységét, elsősorban a szeptemberi és az októberi ülés témáit ismerteti.

1994. szeptember 7-én ismételtén foglalkozott eddigi tevékenységének értékelésével az Iskolaszék, majd megvitatta és elfogadta az 1994/95. tanévre szóló munkatervét.

Az Iskolaszék munkaterve:

-Október 19-i napirend: A pedagógusok továbbtanulása, továbbképzése; Az ösztöndíjrendszer; Tájékoztató a közalkalmazotti szabályzatról és a kollektív szerződésről; A pedagógiai program, a házirend és más belső iskolai szabályzatok; Iskolai alapítványok előkészítése; Tanfolyamok szervezésének lehetőségei az iskolában; A hitoktatás helyének és idejének véleményezése az iskolaigazgató kérésére; Testvériskolai kapcsolat a szlovákiai Jászóval.

-November 23-i napirend: Szakkörök az iskolában; Gyermekszervezetek és az iskola; A munkaközösségek; A pedagógiai munka ellenőrzése; A pedagógusmunka elismerésére vonatkozó alapelvek meghatározása; A tanulók kitüntetési elvei.

-Január 11-i napirend: Beszámoló az iskola 1994. évi gazdálkodásáról; Az iskola 1995. évi költségvetési terve; Az Iskolaszék költségvetése; Javaslat a pedagógus-munka kiemelt elismerésére.

-Február 22-i napirend: Az első félév értékelése (Különös tekintettel a Zeneiskola, a Háziasszonyképző és az Ifjúsági tagozatra, valamint a tehetséggondozás új módjára.); A nevelőtestület létszámának, a szakmai ellátottság helyzetének elemzése; A diákok jogainak és kötelességeinek érvényesülése a gyakorlatban; Az iskolai rendezvények színvonaláról, fegyelméről; Diákújság, iskolarádió; Ifjúságvédelem az iskolában és iskolán kívül.

-Március 22-i napirend: Tehetséggondozás és felzárkóztatás. A tehetséggondozás tapasztalatai; Diáksport helyzete; A szülők jogainak és kötelességeinek érvényesülése a gyakorlatban; Az Iskolaszék koncepciója az iskoláról (Előkészítés, az Oktatási és Kulturális Bizottság 1994. május 24-i "Kulturális és közművelődési koncepció" c. anyaga alapján).

-Április 19-i napirend: A cigányfiatalok beilleszkedése; A cigányforum tapasztalatai; A tanulók szociális helyzete; A felnőttoktatás szükségessége és lehetőségei; Szemléltetőeszköz ellátottság és kihasználtság az iskolában; Az Iskolaszék koncepciója az iskoláról (Jóváhagyás).

-Május 24-i napirend: Az Iskolaszék egy év után. Az Iskolaszék Szervezeti és Működési Szabályzatának felülvizsgálata.

-Június 7-i napirend: Az elmúlt tanév értékelése, az 1995/96. tanév előkészületei; A következő ülés témájának és időpontjának meghatározása (pl.: a pedagógusi állások betöltése, az iskola felújítása, stb.)

A munkaterv nem megváltoztathatatlan program, hanem irányadó a további munkához. Nem kerültek bele azok a témák, amelyek feltételei még nem tisztázottak s a később elkészült iskolai munkatervhez is alkalmazkodni kell. A napirenden szereplő témák többsége tájékoztató jellegű, hisz a testületnek nem minden tagja rendelkezik részletes ismeretekkel az iskolában folyó munkáról. A döntéseket

igénylő témák főleg a következő félévben kerülnek tárgyalásra, viszont - a munkatervtől függetlenül - véleményezni kell azt a témát, amelyet az iskolaigazgató kér. Pl. az október 19-i ülésen "hitoktatás helyét és idejét" kell az Iskolaszéknek véleményezni.

Az Iskolaszék elő kívánja segíteni, hogy az iskolai oktatás hatékonyabbá váljon s ennek előmozdítására a szülők is be tudjanak kapcsolódni. Ezért szervezte meg az október 10-i Fórumot az iskolában. Ezen az összejövetelen Seszták Sándor ismertette a napokban elkészült iskolai munkatervet, majd a problémákról, nehézségekről tartott előadást. Ezt követően a megjelent szülők (kb. 60 fő) kérdéseire válaszolt.

Október 19-én került megszervezésre a Cigányforum szülőknek, ahol a cigányságot érintő problémák kerültek napirendre. Lakatos Gyula bevezetőjében kiemelte, hogy a gyermekek érdekében kell összefognia szülőknek, tanároknak, nem szabad szégyellni a cigányságukat. Beszélt a cigányok történetéről, hagyományairól, valamint a cigány fiatalokkal kapcsolatos problémákról. Fontos kérdésként merült fel, hogy igényelnék-e a cigány szülők, hogy gyermekeiknek külön felzárkóztató foglalkozásokat szervezzen az iskola. Erre milliós nagyságrendű állami támogatás lenne fordítható. Sajnos ezen a fórumon csak mintegy tíz érdeklődő jelent meg. A későbbiek során az ilyen Fórumokra célszerű lenne egy aktuális témát megjelölni és esetleg előadót is hívni.

Az Iskolaszék legutóbbi, munkaterv szerinti ülését október 19-én tartotta. Napirend előtt tájékoztatást kapott a testület arról, hogy az önkormányzati Képviselő-testület a "Turáért Emlékérem" kitüntetést adományozta Fekete László, Lakó Erzsébet, Chikán Ernő és Kómives Viktorné nyugdíjas pedagógusoknak.

Az első napirend a pedagógusok továbbtanulásával és továbbképzésével foglalkozott. Seszták Sándor adott tájékoztatást a lehetőségekről és a költségekről. Minden pedagógus évente két alkalommal egy-egy napos továbbképzésben részesül, melynek várható összköltsége kb. 200 eFt. A továbbtanulás költségei már nehezebben kalkulálhatóak, hiszen nem azonosak a tandíjak, az utazási költségek. Mindkét képzési forma alapelveit a Kollektív Szerződés fogja szabályozni.

A továbbképzések támogatásának módjával az önkormányzati Képviselő-testület az 1994. október 31-i ülésén kíván foglalkozni, amelyre a Polgármesteri Hivatal készített tervezetet. Ezt az anyagot megvitatta és pontosította az Iskolaszék. A javaslat szerint pedagógusok kötelező továbbképzéséhez és továbbtanulásához az iskolai költségvetésből biztosítandó a támogatás, mint eddig. Egyéb esetben pályázat útján kérhessen támogatást a továbbtanulni kívánó pedagógus az önkormányzati keretből. Ehhez pénzt kell(ene) elkülöníteni helyi céltámogatásként a költségvetésben 1995-től.

Az ösztöndíjrendszerrel kapcsolatban két, egymástól eltérő vélemény hangzott el. Az egyik szerint mint lehetőséget, meg kell hagyni és szükség esetén - szigorú feltételek mellett - szerződés köthető a főiskolai ill. egyetemi hallgatóval, aki Turán fog tanítani.

A másik vélemény szerint a munkaerő itt tartása a fontosabb, azokat kell megbecsülni magasabb fizetéssel, akik itt tanítanak.

Seszták Sándor isk.igazgató tájékoztatás adott az iskolai szabályzatokról. A Közalkalmazotti Szabályzat hamarosan elfogadásra kerül, ha az új Közalkalmazotti Tanács (Elnök: Kardoss Imre, Tagok: Szécsényi Istvánné, Pintérné Kuti Mária) javáhangyja.

A Kollektív Szerződés már tavasszal elkészült, de csak 95. január 15-re lesz aláírva. A Házi rend átdolgozása folyamatban van, elkészülte novemberben várható.

A Munkaterv elkészült, de a Pedagógia Program és az iskolai SZMSZ elkészítéséhez hiányoznak a megfelelő törvények, rendeletek.

Iskolai alapítvány előkészítésével Jenei Csabáné foglalkozott, s ő adott tájékoztatás az elképzelésekről. Az alapítványt a Diákönkormányzat (DÖNK) hozza létre, az általa meghatározott célok támogatására. A támogatások odaítéléséről kuratórium döntene, amelyet gyerekek és szülők alkotnának. Reméljük sikeres lesz ez a vállalkozás, sokan fogják támogatni.

Tanfolyamok szervezésének lehetőségei az iskolában adottak, pl. főző-, szabás-, varrás-, számítástechnikai tanfolyam. A részletes elképzelést a következő ülésre készíti el Szungyi Lászlóné.

A hitoktatás helyének és idejének véleményezését kérte az Iskolaszéktől Seszták Sándor igazgató. Ezzel kapcsolatban kikértük Lukács András plébános úr véleményét, aki írásban válaszolt, az iskola igazgatója szóban ismertette a helyzetet.

Az iskolaszék a következőképpen foglalt állást:

"Fakultatív hitoktatás: didaktikai-pedagógiai elv, a vallásra vonatkozó ismeretek egy-egy felekezeti megbízott oktatója által való tanításának, a vallásos jellegű ismeretek tanulásának teljes szabadsága." /Mészáros István/

1.) Az Iskolaszék tiszteletben tartja a szülőknek azon jogát, hogy gyermekeik hitoktatásban részesülhetnek.

2.) A gyermekek számára történő fakultatív hitoktatás legmegfelelőbb helye az iskola.

3.) Az Iskolaszék a turai Általános iskolában jelenleg folyó fakultatív hitoktatás idejét (órarendjét) - Lukács András Plébános úr írásos véleményének megismerése után - megfelelőnek tartja.

4.) A későbbiek folyamán, a hittan órák időpontjának meghatározásánál az iskola vezetése még nagyobb gondal egyeztetessen a Plébános úrral illetve annak megbízottjával. (Amennyiben lehetséges, úgy készüljön az órarend, hogy az a 2-2 osztály, amely egy hittanos csoportot alkot, a hittan óra napján egyszerre kezdjen vagy végezzen.) Biztosítani kell a fakultatív iskolai hitoktatás zavartalanosságát.

5.) Az Iskolaszék nagyra értékeli mindazon személyek tevékenységét, akik: önmagukért és az közösségért egyaránt felelősséget érző, feladatokat vállaló, pozitív erkölcsi értékrendet valló, lelkiismeretes gondolkodású ifjúság felnevelését segítik elő.

Az önkormányzati Képviselő-testület 1993. szeptember 27-én hozott határozatot testvérközönségi kapcsolatok felvételéről a szlovákiai Jászóval. Az erre vonatkozó megál-

lapodás-tervezetet megkapták az Iskolaszék tagjai is. Ez az anyag szorgalmazza, hogy "az ifjúság számára nyíljen lehetőség a találkozásra", "a más népek iránti tisztelet, türelem és megbecsülés érzései erősödjének, hogy földrészünkről a nemzeti gyűlölködés örökre száműzessék."

A turai Általános Iskola felvette a kapcsolatot a jászói iskolával. Petrovics Sándorné és Tóth István polgármester október 12-én ellátogatott Jászóra, felkeresték a helyi iskolát és tárgyaltak az együttműködés lehetőségeiről.

A további, részletes megbeszélésekre 1994. október 23-án Turán kerül sor.

Ezt követően az Iskolaszék a napirenden kívüli témákkal foglalkozott. Az első javaslat volt: a jelenlévő pedagógusok vizsgálják meg, hogy a Turai Duma nevű diákújság októberi számában, a "Rovásírás" című rovatban megjelent hír (két megnevezett tanuló igazgatói intézést kapott) személyiségi jogokat sért-e?

A második téma az október 10-i iskolai Fórum megbeszélése volt. Hárman mondtak véleményt, háromféleképpen. Volt akinek nagyon tetszett, volt, aki az egyes kijelentések pontatlanságára hívta fel a figyelmet, volt, aki több kritikai megjegyzést tett az előadás tárgyilagosságával kapcsolatban. Viszont mind a hárman egyetértettek abban, hogy eredménynek tekintendő a Fórum létrejötte, s félevente meg kell szervezni.

Végül az iskolaigazgató kérte, hogy az Iskolaszék támogassa az osztályfőnöki pótlékok emelésére vonatkozó javaslatát. Az Iskolaszék tagjainak többsége (5 fő) támogatta.

1994. október 22.

Köles Tiborné - Kuti József

Segítünk Önnek ajándékozni

ALI

ALI

LAKÁSKULTÚRA - ÉS AJÁNDÉKBOLT

AJÁNLATAINK:

Könyv, kerámiák, díszdobozok, réztárgyak, üvegáruk, tálcák, bőrárúk, képek, kazettatartók, kenyértartó, fogasok, virágtartók, polcok, előszobafal, gyöngyfűggöny, díszlegyező (fali) és sok egyéb...

Nyitvatartás: **hétfő szünnap**
kedd-péntek 8-18-ig,
szombaton 8-13-ig.

Várjuk kedves vásárlóinkat! Lepje meg szeretteit!

Cím: Tura, Gábor Áron út 29. (A kastély melletti utca az Iskola út felé.)

Önkormányzati választások 1994. december 11.

Tisztelt Választópolgárok!

Elkészült a választók nyilvántartása, mely szerint - a kifüggesztés időpontjában - 6.142 fő választópolgár szavazhat Turán.

A névjegyzéken a változásokat 1994. december 10-én 16 óráig kell átvezetni. Jelölt csak az lehetett, aki a törvényben meghatározott számú választópolgár ajánlatát összegyűjtötte.

Turán ez az alábbiak szerint alakult:

a./ önkormányzati képviselőjelölt az, akit az adott választókerület nyilvántartásában szereplő választópolgárok legalább 3 %a jelöltnek ajánlott, azaz 185 fő.

b./ polgármesterjelölt az, akit a település nyilvántartásában szereplő választópolgárok legalább 5 %-a, azaz 305 fő ajánlott.

c./ megyei választókerületben listát állíthat az a jelölő szervezet, amely a választókerületen lévő települések nyilvántartásában szereplő választópolgárok legalább 0,5 %-ának az ajánlását összegyűjtötte.

d./ helyi kisebbségi önkormányzati képviselőjelölt az, akit a választókerület választópolgárai közül legalább öten - a jelölés általános szabályai szerint - kisebbségi jelöltnek ajánlottak.

A helyi kisebbségi önkormányzati választást akkor lehet megtartani, ha legalább annyi jelölt van, mint a megválasztható kisebbségi képviselők száma, azaz 5 fő.

A Helyi Választási Bizottság november 24-én nyilvántartása beszi a jelöltek, ill. elutasítja a törvényes feltételeknek nem megfelelő jelöléseket. Ezt követően a jelöltek névsora nyilvános közzétételre kerül, a jelölő szervezet nevével, ill. a független jelölés tényével együtt.

A jelölés elleni kifogás esetén, az ajánlólapon jelölő személyekről készült nyilvántartás és az ajánlóív adatait kizárólag a Helyi Választási Bizottság, a választási munkacsoport tagjai és a bíróság ellenőrizheti.

Szavazni 1994. december 11-én vasárnap 6 órától 19 óráig, kizárólag személyesen, a lakóhely szerint kijelölt szavazóhelyiségben lehet. A Szavazatszámoló Bizottságok munkájának megkönnyítése és a szavazás ütemének gyorsabbá tétele érdekében, kérem a szavazás napján az "Értesítés" szelvényeiket és a személyi igazolványaikat vigyék magukkal.

Érvényesen szavazni csak a hivatalos szavazólapon szereplő jelöltre, illetőleg listára lehet. A szavazólapokra a jelöltek neve ábécé sorrendben kerül fel.

A jelöltre, ill. a listára szavazni a jelölt neve melletti, ill. a jelölőszervezet neve feletti körben elhelyezett két egymást metsző vonallal lehet.

A szavazat érvényességét nem érinti, ha a szavazólapon a jelöltek sorrendjét megváltoztatták, a jelölt nevét kihúzták, ill. nevet hozzáírtak.

Érvénytelen a szavazat:

- ha nem hivatalos szavazólapon adták le, vagy
- ha nem lehet kétséget kizáró módon megállapítani, hogy a választópolgár kire, ill. melyik listára szavazott, vagy
- ha bélyegzőlenyomat nélküli szavazólapon adták le, vagy
- ceruzával töltötték ki a szavazólapot.

A kislistás (önkormányzati képviselő) választás szavazólapja valamennyi jelölt nevét tartalmazza. A jelöltek nevét ábécé sorrendben kell a szavazólapon feltüntetni. A szavazólapon a választópolgár legfeljebb annyi jelöltre szavazhat, ahány tagja a képviselő-testületnek lehet. Turán 13 fős képviselő-testületre szavazhatnak.

Érvénytelen az a szavazólap, amelyen több jelölt neve melletti körben helyeztek el egymást metsző két vonalat, mint ahány képviselő megválasztható, tehát 13-nál több jelzés nem tehető, ill. érvénytelenné teszi a szavazatot.

Képviselők azok a jelöltek lesznek, akik a megválasztható képviselők száma szerint a legtöbb szavazatot kapták.

Ha a választáson 13 főnél kevesebb képviselőt választanak meg, a be nem töltött képviselői helyekre időközi választást kell kiírni. Ha az önkormányzati képviselőjelöltet polgármesternek is megválasztották, a kislistáról törölni kell, és helyébe a legtöbb szavazatot elért jelölt lép.

A polgármestert a település választópolgárai közvetlenül választják. Polgármesternek megválasztható minden magyar állampolgár, akinek választójoga van és nincs olyan tisztsége, ami a polgármesteri megbízással összeférhetetlen, ill. a jelölésekor nyilatkozott, hogy megválasztása esetén arról lemond. Polgármester az a jelölt lesz, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta. A szavazólapon érvényesen szavazni csak egy polgármesterjelölt neve melletti jelzéssel lehet.

Helyi kisebbségi önkormányzati képviselők azok a jelöltek lehetnek, akik - a megválasztható képviselők száma szerint (5 fő) - a legtöbb szavazatot kapták. A tagok száma háromnál kevesebb nem lehet. Ha kisebbségi önkormányzat nem jön létre, a helyi kisebbségi önkormányzati választást legközelebb 1995. november 3. vasárnapján lehet megtartani, ha előtte 60 nappal, legalább 5 - magát azonos kisebbséghez tartozónak valló - választópolgár kezdeményezi.

A választási munkacsoport közszolgálati kiadványt vagy hirdetményt adhat ki, amely a területi illetékesség szerint tartalmazza - pártsemleges módon - a jelöltek, a jelölő szervezetek nevét, ill. a megválasztott képviselők és polgármester rövid életrajzát, valamint fényképét.

A választási törvény fenti paragrafusának szellemében, igyekeztünk munkatársaimmal hozzájárulni választási ismereteik kiegészítéséhez annak érdekében, hogy december 11-én minél tájékozottabban szavazhassanak.

Vadász György jegyző

50 éve kántor voltam Turán!

A napokban a turai templomban jártam; csak két takarítóasszony tevékenykedett az oltár körül. Meglepett az elegáns modernség, ami a felújított templom belsőt jellemzi, a csodálatos mennyezet, a remek világítótestek, a színes ablakok. Látszik rajta az egyházközség hozzáértő, hathatós tevékenysége. Sajnálom viszont, hogy a szentély áhítatot sugárzó, templomi hangulatot meghatározó főoltár hiányzik erről a helyről. A remek oltárkép mellett a szentek szobrai szigorú tekintetükkel áhítatra és fegyelmezett vallásosságra intettek. Gyermekkorom óta mindig lenyűgözve éreztem ezt a hatást. Máshová helyezve, templomi dekorációvá szelídültek. (Anyai nagyapám és testvére - Jakha meg Füle - építették. A rossz nyelvek szerint ők magukat mintáztatták meg szent Péter és Pál alakjaiban.) - De ahogy a kórusra tekintek, maradéktalanul elnyeri tetszésemet az odaillő pompás orgona látványa. És ebben a pillanatban megelevenedik bennem az ötven évvel ezelőtti történet. Életem egyik meghatározó élménye:

A kántor, Kovács László már régebben bevonult katonának, helyettese Chikán Ernő tanító úr orgonált egészen addig, míg végül őt is behívták. Ekkor felkeresett és így szólt: (Pontosan emlékszem minden szavára) - Péter, holnaptól kezdve te leszel a kántor. Jóleső döbbenetet érzem, villámütésszerűt, hiszen mindig arról ábrándoztam, hogy kántor lehessenek.

-De hiszen én nem is tudok orgonálni! - kérttem magam illendőségből; kottát nem ismertem, suttynomban megpróbáltam már néhányszor, és mintha sikerült volna.

-Pedig nagyon könnyű! - Figyelj ide, majd elmagyarázom.

-Nem lehet az olyan könnyű! Vagy mégis? - gondoltam.

Ő meggyőzően folytatta:

- Az énekek dallamát csak el tudod játszani?

- Hát azt el! - kezdtem bizakodni.

- Tercelni is tudsz! - magyarázta meggyőzően.

- Azt, hogy kell?

- Három hanggal lejjebb mindig!

- Ahá! Értem. Ez eddig nem nehéz. A jobb kéz az rendben van, de a bal kezemmel mit csináljak?

Így mondta szóról szóra:

- Az még könnyebb: a hüvelykujjaddal fogod az oktávot.

- ?

- Nyolc hanggal lejjebb

- Hát ezt is értem!

- A kisujjaddal meg böngözzöl hozzá, hun feljebb, hun lejjebb. No szerbusz, indul a vonatom, sietek.

Alig vártam, hogy kipróbáljam ezt a frappánsan tömör, világosan egyszerű orgonálási receptet. Hazavittem egy harmóniumot, és napestig étlen-szomjan megbabonáz-

va próbálgattam. Mondanom sem kell, hogy ezzel a gyorstalpaló zenetanfolyammal semmire sem mentem. De holnap két gyászmisét kell elorgonálnom, valamit tenni kell. Elhatároztam, hogy holnapra megtanulok kottából játszani. (Ilyet csak egy tizenéves mer gondolni.) Estig csak nagyon keveset haladtam a zenetudomány terén, de ijedtemben, keserves kínok között rájöttem, melyik az a három alapakkord, amelyekkel az énekeket kísérem lehet. Amikor másnap a ministráns csengette a mise kezdetét, nagy gyönyörűséggel szólaltattam meg az orgonán az ismert gyászenéket.

Ahogy közeledett a front, egyre több lett a halott, a temetés, a gyászmise. Megtanultam a kántorság csínyját, binyját. A front előtti napokban már nem mert eljönni kappan Jóska, a fűjtató, így nem is orgonálhattam, csak ministráltam. Ekkor történt, hogy éppen úrfelmutatás alatt megszólalt a repülő gépágyúja, hatalmas dübörgéssel légi csata kezdődött. Az első dörrenésnél a tisztelendő úr szinte felugrott ijedtében, mindent összehajoltunk, be a sekrestyébe! Ott várt ránk egy asszony!

- Tisztelendő úr, legyen szíves kijönni temetni!

- nem mögyök én! - így határozottan az Ócsay tisztelendő úr. Igen, mert éppen az előző napon a Hatvani úton temetési szertartás közben (akkor még háztól temettünk) egy légitámadás olyan hirtelen jött, hogy ijedtünkben gondolkodás nélkül a ravatal alá bújtunk. Hazafelé még egy légitámadás ért a "Bikakóros szájánál", és a temetési szertartáshoz öltözött pappal bevágtunk az árokba. Másnap már a pap se mert eljönni a templomba. Csak én egyedül álldogáltam a sekrestye előtt, amikor odahoztak egy halottat koporsóban és csak annyit mondtak:

-Kántor úr, legyen szíves temesse el! - azzal elrohantak fejvesztve, kegyetlenül szólt ekkor már a sztalinorgona (orosz sorozatvető) szárnycsákóknak sivalkodtak több szólamban a levegőben. Légi csata minden pillanatban. Az ágyúzás gonoszul morajlott Zsámbok felől. A kerítések deszkáit lövedékek szaggatták. Amikor kissé csendesedett, ásót kerítettem. Galambos Bandi valahonnan odakeveredett. Megástuk a sirt a templomkertben. Csak úgy kézzel beeresztettük a koporsót, elimádkoztam a szertartást, ráhúztuk a földet, és ahogy a sírsótól, Szilva Pistától láttam, a lapátnyéllel keresztet ütöttem a lelapogatott sírhalomra és beszúrtam a keresztet.

Ezen a napon pap, kántor, sírásó és harangozó voltam egyszemélyben. 1944. november 17-ét írtak ekkor. A következő napokban a szovjet hadigépezet bedübörgött községünkbe, rengeteg katonája ijesztő benuhátságot okozott, jajveszékelés, rablás, elhurcolás, pusztulás a nyomukban. A falu plébánosát is elhurcolták, megalázták és még mennyit! **Folytatás a 13. oldalon!**

Komfortérzet szempontjából is a hagyományos, természetes építőanyagokból épült ház nyújt többet.

Az előadás után a Vigyázó Kör fehér lyukhímzéses kendővel kedveskedett a vendégnek.

Az Önkormányzat a turai kastélyt ábrázoló rézkarcot és egy Turáról összeállított albumot ajándékozott Makovecz tanár úrnak, megköszönve, hogy megtisztelte a települést látogatásával.

Breczné

11. oldal folytatása!

Amikor decemberben feljöttünk a pincéből, első utam a templomba vezetett - volna. Útközben az oroszok elfogtak, mint mindenkit, aki az útkereszteződésen keresztül haladt. Becsuktak, vallattak.

Csak január közepén kezdtünk temetni, misézni. Fehér karszalag volt a karomon, rajta cirillbetűvel: "PSA-LOMSIK" (kántor, énekes). Két-három temetés is esett, sőt négy is naponta. Ekkor még minden halottnak külön búcsúztatást kellett írni, kiénekelni benne a halálozás körülményeit, a rokonság minden tagját és pl. a Mária társulati tagságot is. Sokszor naponta négy misét is orgonáltam; lengyel napok is miséztek, akik ide menekültek. Az orgonát a ruszki szétszedték, dudáltak a sípokkal. Sokáig csak harmónium szólt a kóruson.

Koporsót kerítésdeszkából készítettek ebben az időben, de temettünk lepedőbe burkolt halottat is. Négy kereket tákoltak össze halottas kocsinak. (A ruszki minden kocsit elszállítottak a községből. Én is tagja voltam egy ilyen kocsirakodó brigádnak) A ruszki által elhagyott egy szál gebe húzta a "gyász kocsi", a gyászolók tolták, a ló kötődött; a veréstől megbokrosodott és elszaladt koporsóstól. Veszélyes kaland volt ebben az időben utcán járni. Nem egyszer láttam, amint orosz fegyveresek öregeket, fiatalokat, nőket, gyerekeket a kövesút közepén egysorban hajtottak Oroszország felé. A katonák a templomi gyászlobogókat is el akarták venni a halottas menettől.

Egyszer hajnalban az oroszok megjelentek lakásunkon és el akartak hajtani málenki robotra. Elmagyaráztam nekik, hogy én kántor vagyok (ekkor még nem volt a karomon a felírás) nem mehetek velük, nekem misére kell mennem. Azt mondta az orosz katona, ha van pecsétes írásom, nem visz el. Automatikusán a zsebeimet kezdtem tapogatni, mint akinek tényleg van írása a kántorságról. És ahogy kínosan nyúlkálok egyik zsebből a másikba, kezembe kerül a "Disznóvágási engedély". Odamutatom a katonának, az látja rajta a Tura község bélyegzőt. Megköszönte, tisztelgett és otthagyt.

Így aztán májusig orgonálhattam, amíg megjött a háborúból a kántor.

De nem tudtam szabadulni a kántorságtól. Amint leéretté-gíztem, jelentkeztem a Zeneművészeti Főiskola Egyházzenei Tanszakára. Kántortanító-képzőt végeztem Jászberényben, majd Debrecenben ének-zene tanár főiskolára jártam. És mikor mindennek a végére se értem, a kántorságomat, ezt a gyönyörű álmot, elfújta a történelem.

Pásztai Péter
nyugdíjas tanár

Ovis szüreti

Óvodánkban évek óta hagyomány a szüreti felvonulás, a szüreti bál. A "legöregebb" nagycsoportosokból (4 éve vagyunk együtt), azaz a mi csoportunkból kellett kiválasztani a bírót, bírónét. Így, a mindig izgalmas esemény számunkra az idén volt a legérdekesebb.

Nagyon félttem az igazságos "kijelöléstől". A gyerekek - szerencsémre - megoldották ezt a problémát; az önként jelentkezett Petrovics Balázst bírónak, Fekete Évit bírónénak egyhangúan elfogadták. Közösen nyugtázták: mindketten megfelelnek "a falu első emberének" posztjára. A felvonulása már megszokott útvonalon zajlott.

Hosszabb lélegzetvételű táncra a falu piacterén álltunk meg.

A multság az óvoda udvarán folytatódott, és a sutulással fejeződött be. A mustot üdítőként fogyasztottuk el.

Örömmel írom le, hogy évről-évre nő a népviseletbe öltözött gyerekek száma, ami a nagyszülők, szülők érdeme.

Köszönjük, hogy komolyan veszik hagyományörző tevékenységünket.

Anna néni a II. oviából

Elsősegélynyújtás III. Folytatás...

A sérült ellátását előbb mindig a vizsgálatával kell kezdeni. Kivételt képez az ütőeres vérzés és a fulladás, ahol az értékes percek, (mely a beteg, sérült életét jelentheti) nem szabad elpazarolni.

A sérült megközelítése:

Előfordulhat, hogy valaki közvetlenül az Ön környezetében esik össze. Gyakoribb eset azonban, hogy odamegy, vagy odahívják.

Nagyon fontos, hogy figyelje meg a sérült helyzetét, környezetét. Mire figyeljünk a környezetben: pl. a sérült valamilyen azonosítatlan szétört göngyöleg vagy tároló edény mellett fekszik, a környezetét szétfolyt, bűzös anyag szennyezi, vagy a növényzet a szétfolyt anyag alatt elsárgult, színes gözölgés stb. észlelhető, nagy a valószínűsége, hogy a sérült vegyszermérgezett. Leszakadt elektromos vezeték, vagy árammal működő tárgy van a kezében, ill. mellette: áramütés lehetősége áll fenn. stb.

A sérült milyen helyzetben fekszik: hátán, hason, kicsavartodott végtagokkal, ezek a baleset kimenetelére és a sérülésekre utaló jelek lehetnek.

Sokan félnek az esetleges (vagy tényleges) földön fekvő részeg és ismert elmebeteg megközelítésétől. Ne feledjük, az alkoholos állapot elfedi a tüneteket (egy részegnek is lehet koponya vagy gerinctöése, belgyógyászati rosszulléte, infarctusa és ha közömbösen magára hagyjuk esetleg meghal). Ezért ezeket a sérülteket mindig a sérült feje felől közelítsük meg, sose a lábától, vagy oldalról. Így kárt tenni nem tud bennünk.

A sérültek megközelítésekor első szempont mindig a saját testi épségünk legyen!

Hogyan vizsgálja meg a sérültet?

Minden esetben gyors vizsgálatot kell végezni (lehetőleg nem mozgatva a sérültet és a helyszínt lehetőleg nem szabad megváltoztatni) annak érdekében, hogy megállapíthassa mi a legfontosabb teendő.

A tájékoztató vizsgálat három életfontosságú kérdésre ad választ:

a./ eszméleténél van-e a beteg?

b./ Lélegzik-e?

c./ Van-e pulzusa?

Az eszmélet az az agyi állapot, amikor a sérült a külvilág ingereire valamilyen formában reagál.

Ez lehet beszéddel, mozgással, fájdalomingerre elhárítással.

Az eszméletlen sérült izomzata teljesen elernyed, ritkán végtagi görcsös állapotban van, semmilyen ingerre nem reagál.

Az eszméletlenél lévő sérültnek vizsgálhatjuk a tudatát. A tudat az eszméletnek azon állapota, amikor az ember a külvilág ingereire célzottan válaszol.

A tudat lehet ép, illetve zavart. Tudatzavart okozhatnak a mérgezőségek, pl.: a párdugálóca részegséghez hasonló tüneteket okoz, az atropin tartalmú gombák heveny elmebajhoz hasonló viselkedést produkálnak, stb. A cukorbetegtegeket rosszullétük esetén (leheletük nagyon acetonszagú) nagyon sokszor az idegenek részegnek titulálják. Az epilepsziás betegek a roham után rendkívül zavartak, a fej-

koponyasérültek, az agyrázkódás miatt szintén azok lehetnek stb.

Ezért a földön fekvő sérülthöz lépünk oda, hangosan szólítsuk meg (figyeljük kinyitja-e a szemét, vagy összeszorítja-e), ha nem válaszol fogjuk meg a fülcimpáját és hüvelyk- és mutatóujjunkkal szorítsuk össze. Soha ne pofozzuk, hidegvízzel való leöntéssel győződünk meg az állapotáról.

Ha nem reagál, akkor nagy a valószínűsége, hogy a sérült eszméletlen. (Az elsősegélynyújtónak nem feladata a hisztéria, az eszméletlenség megjárásának elbírálása.)

Az eszméletlenség mindig súlyos sérülésekre, megbetegedésekre utal, és mivel az eszméletlen izmai teljesen elernyedtek, a nyelv a garatban hátracsúszhat, elzárva a légutakat, a hányadékát, a garatban lévő vért kiüríteni nem tudja, így megfulladhat, ezért közvetlen életveszélyben van.

b./ Lélegzik-e:

A légzés vizsgálatok már a bőr színe árulkodó lehet. A szilvakék elszíneződés, mely a nyaktól is kezdődhet, mindig fulladásra utal. A légzés a légutak elzáródásakor (pl. idegen test van a garatban, a nyelv hátracsúszott a garatfalra) a légzés horkolóvá, zajossá válhat.

A légzés vizsgálatát mindig a légút megnyitásával kezdjük!

A ruházat meglazítása már könnyítheti a légzést.

Térdeljünk a sérült feje mellé. A fej melletti kezünk tenyerét óvatosan helyezzük a homlokára, hajtsuk hátra vigyázva a fejét a másik kezünk ujjait az álla alá téve. (Ennek a műfogásnak a hatására a hátracsúszott nyelv előre emelkedik, kinyílnak a légutak.) Ez után az állat tartó kezünk hüvelykujját tegyük az állára és nyissuk ki a száját. Fontos szabály az eszméletlen sérült szájába mindig nézzünk bele és ha idegen testet (lehet protézis, ételdarab, stb.) látunk, azt mutató- és gyűrűsujjunk ollózó mozgásával távolítsuk el.

Van-e légzése:

A légutak szabaddá tétele után, a sérült mellkasán csak szükségszerűen lazítsuk, nyissuk meg a ruházatát, hajoljunk le úgy, hogy a szemünk a mellbimbók között húzott képzeletbeli vonalat lássa és 15 másodpercig figyeljük a mellkas emelkedését, ill. süllyedését.

c./ A pulzus vizsgálata:

Ha a szív rendszeresen működik, a nyakon lüktetést hoz létre ott, ahol a nyaki főverőerek a fej felé szállítják a vért.

Ezek az erek a gége két oldalán találhatók, az ádámcsutka és az oldalsó (fejbiccentő) nyakizom között.

A vizsgálat kivitelezése: a sérült mellé térdelve, három vagy négy ujjunkat összezárva, ujjainkat tegyük a sérült ádámcsutkájára (vigyázva, hogy ne nyomjuk össze) és óvatosan csúsztassuk be az ádámcsutka és az oldalsó nyakizom között lévő árokba, óvatosan, kerülve az ütőer teljes összenyomását (rontja az amúgy is rossz agyi vérellátottságot, hiszen az eszméletlenség az agyi keringés romlását jelenti) ujjbegyeinkkel érezni fogjuk a pulzust.

OMSZ Aszód

SPORT

DSK FOCI

5-6. osztályosok

Tura-Hévízgyörk 6-0

Gól: Szekeres Gergő 3, Diós Dániel 1, Gólya István 1, Soós Attila 1

Isaszeg-Tura 0-4

Gól: Szekeres Gergő, Szénási Dezső 2, Diós Dániel

7-8. osztályosok

Aszód-Tura 0-1

Gól: Kátai Krisztián

Tura-Hévízgyörk 2-1

Gól: Gólya Tamás, Tóth Gergely

LABDARÚGÁS

SERDÜLŐ II.

Tura-Veresegyház 3-0

Csapatunk játék nélkül jutott a 3 ponthoz, hisz az ellenfél nem jött el a mérkőzésre.

Isaszeg-Tura 2-1

Gól: Gólya István

Sok helyzetet alakítottak ki a srácok, de értékesíteni csak egyet sikerült, így nem várt vereséget szenvedtünk.

Tura-Erdőkertes 4-1

Gól: Kátai Krisztián, Diós Gábor, Diós Dániel és öngól

Összesített góllövőlista:

Kátai Krisztián	6	Soós Attila	2
Szénási Dezső	4	Kuti László	1
Gólya István	3	Nádasi István	1
Diós Gábor	3	Szekeres Gergő	1
Diós Dániel	3		

SERDÜLŐ I.

Iklad-Tura 1-2

Gól: Bojtár Zoltán, Bata Balázs

Kartal-Tura 0-4

Gól: Soós István 2, Jónás Sándor, Tóth Zsolt

Tura-Isaszeg 0-1

Erdőkertes-Tura 0-2

Gól: Bojtár Zoltán, Bata Balázs

Összesített góllövőlista:

Bata Balázs	21	Szabó József, Szilágyi Balázs
Tóth Zsolt	14	Bata István, Jónás Sándor
Bojtár Zoltán	13	1-1
Hubert Norbert	7	
Szilágyi Szilárd	6	
Soós István	6	
Kuti László	3	
Gólya Tamás	2	
Kátai Krisztián	2	

IFI

Tura-Taksony 3-0

Gól: Babinecz Gergely, Láng József, Pázmándi Csaba

Halásztelek-Tura 1-1

Gól: Fodor Sándor

Tura-Nagykőrösi Toldi 3-0

Gól: Láng József, Sallai Zoltán, Fodor Sándor

Örkény-Tura 0-2

Gól: Pécsi István 2

Tura-Gyömrő 1-0

Gól: Pécsi István

Felnőtt

Tura-Taksony 3-1

Gól: Nagy Gábor, Breznai Attila, Bayer Csaba

Halásztelek-Tura 4-3

Gól: Kajári Gábor, Őszi Csaba, Breznai Attila

Tura-GEAC 1-1

Gól: Breznai Attila

Örkény-Tura 2-1

Gól: Őszi Csaba

Tura-Gyömrő 1-0

Gól: Lipcsei Zoltán

Öregfiúk

Szada-Tura 2-4

Gól: Tóth M. Imre 2, Pásztor Péter, Galyó László

Tura-Aszód 3-2

Gól: Veres József, Kátai Gábor, Pásztor Péter

Gödöllő-Tura 1-1

Gól: Veres József

Tura-Hévízgyörk 5-0

Gól: Győri Tibor 2, Tóth László, Pásztor Péter, Szilágyi Gábor

Összesített góllövőlista:

Pásztor Péter	7	Galambos László	1
Győri Tibor	5	Kerek Mihály	1
Szilágyi József	4	Galyó László	1
Tóth M. Imre	3	Tóth László	1
Rácz István	2		
Kátai Gábor	2		
Veres József	2		

Kézilabda

Női IFI

Érd-Tura 11-12

Női felnőtt

Érd-Tura 21-18

Legjobb dobó: Tóth Katalin 8

Férfi

Tura-Kecel 33-20

Legjobb dobó: Elter Csaba 12, Raffai Zoltán 7, Gólya György 7

Tura-Martonvásár 19-17

Legjobb dobó: Elter Csaba 9

Gyömrő-Tura 32-18

Legjobb dobó: Elter Csaba 13

Tabellákat a különszámában közöljük!

Tóth M. Imre

ANYAKÖNYVI ADATOK:

Születés:

Garczik Richárd	(1994. 11. 17.)
Pikács Róbert	(1994. 10. 07.)
Sturcz Ágnes	(1994. 10. 14.)
Szenási Klaudia	(1994. 10. 02.)

Házasságkötés:

Szél Attila - Lőrinc Erzsébet

Halálozás:

Bugyi József	(80 éves)	Tura, Rákóczi út 16.
Csörgi Péter	(66 éves)	Tura, Szt. I. út 58.
Lajtos József	(52 éves)	Tura, Arany J. u. 27.
Maczkó Pál	(80 éves)	Tura, Iskola út 47.
Máté Imréné,		
sz.: Pecze Mária	(77 éves)	Tura, Magdolna u. 10.

SZENNYVÍZPROGRAM

November végéhez közeledve elérünk a szennyvízprogramunk egyes fejezetének a végéhez.

Ezek közül az egyik, a szennyvíztisztító műszaki átadásának megkezdése. Ez az időpont várhatóan november 30-a, s a műszaki átadás befejezési időpontja kb. december 8-10-re várható.

Ez nagyjából a választások idejére esik, ezért a próbaüzem beindítása csak utána lesz eszközölhető. A szennyvízhálózat építése is az ütemterv szerint halad, azonban a házi átemelőknél gyártási hiba miatt megtorpanás van.

Folyik az egyeztetőtárgyalás a gyártóval - aki elismerte a gyártási hiba tényét -, s a saját költségén a hibák kijavítását el fogja végeztetni. E miatt sajnos a házi beüzemelések elhúzódnak, s függővé válik az időjárástól is. Az eddig telepített házi átemelőknél - megfelelő koordináció hiánya miatt - sok helyen sértik a lakó érdekeit - leginkább anyagilag. Szeretnék mindenkit - akinek az akna már le van telepítve - megnyugtatni, hogy az eddig letelepített 340 db akna bekötését a beruházási keretből fogjuk finanszírozni, azaz a lakót e költség nem fogja terhelni. Aki már ezen összeget a vállalkozónak kifizette, annak vissza fogjuk téríteni. A jövőt illetően pedig nagyon pontos egyeztetést fogunk minden házzal - a lakóval együtt, az ő érdekében - végezni a legmegfelelőbb aknatelepítést illetően.

Szeretnénk azt is ismételtten közölni, hogy a vízmentes dugaszolóaljzat, ill. az érintésvédelmi mérés és jegyzőkönyvezés elkészítése a lakó költségére történik.

Fenti elektromos szerelést Jenei Csaba és villanszerelőtársai végzik, de ez nem zárja ki a saját kivitelezés lehetőségét sem. Azonban az egységes és minden szempontból megfelelő kivitelezés érdekében velük feltétlenül egyeztetni kell. E szaktanácsadást ők ellenszolgáltatás nélkül végzik.

Befejezésül ismételtten megerősítjük, hogy amennyiben 1994. december 31-ig egyösszegben befizetik az érdeklési hozzájárulást, ez esetben a befizetendő összeg 50.000

Ft. Ezen összegből közműfejlesztési hozzájárulás címén 15% visszajár a befizetőnek, mely összeget 1995. március 31-ig fogja megkapni a T. befizető a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Csoportjánál.

Amennyiben a fentiekkel kapcsolatban kérdésük lenne, alunk szíves rendelkezésükre a Polgármesteri Hivatal emeletén a 15-ös, 16-os számú helyiségben.

Köszönjük a beruházással kapcsolatban tanúsított eddigi türelmüket, s kérjük azt a jövő időszakban is.

Tisztelettel:

Dolányi Mihály GA-TU Csatornaműtársulat elnöke

HIRDETMÉNY

Tájékoztatjuk, hogy Tura nagyközségben 1995. évben **ORSZÁGOS ÁLLAT- ÉS KIRAKODÓ VÁSÁR**, valamint **AUTÓVÁSÁR** megtartására az alábbi időpontokban kerül sor.

1995. év			
március	első szerda	március 1.	oák.
április	első szerda	április 5.	oák.
április	második vasárnap	április 9.	av.
május	első szerda	május 3.	oák.
június	első szerda	június 7.	oák.
július	első szerda	július 5.	oák.
augusztus	első szerda	augusztus 2.	oák.
szeptember	első szerda	szeptember 6.	oák.
szeptember	második vasárnap	szeptember 10.	av.
október	első szerda	október 4.	oák.
október	második vasárnap	október 8.	av.
november	első szerda helyett	november 8.	oák.
december	első szerda	december 6.	oák.

oák: = országos állat- és kirakodó vásár
av: = autóvásár

November 1. helyett az oák.-vásár november 8-án kerül megtartásra.

Nagyközségi Polgármesteri Hivatal
T u r a

A Turai Hírlap vásárlási helyei:

Nagyközségi Könyvtár, Posta, Piac tér (Átsné), Takarékszövetkezet, Vasúti hírlapárus, Éliás Zoltán (Tura, Petőfi tér 7.)
Mini Presszó (Honvéd utca). Sláger ABC (Zsámboki út). Pékség, Napsugár élelmiszer üzlet (Régi Vásártér 15.).

Turai Hírlap -közéleti Havilap-
Kiadja a Turai Polgármesteri Hivatal
Felelős kiadó: Tóth István polgármester
Megbízott szerk.: B. S.
4.évfolyam 7.szám
Nytsz.:B/BHF/567/P/91.

Levélcím: Polgármesteri Hivatal, 2194. Tura
Készült: 550 példányban a RO-LA Kft. nyomda
üzemében Valkón

Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor